

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AVOKATI I POPULLIT

Mekanizmi Kombëtar për Parandalimin e Torturës,
trajtimit ose dënimit të egër, çnjerëzor ose poshtërues

Adresa: Bulevardi: "Zhan D'Ark" Nr.2
Tiranë, Shqipëri

Tel/Fax: +355 4 2380 300/315
E-mail: ap@avokatipopullit.gov.al
www.avokatipopullit.gov.al

Nr. Prot.
Nr. Dok. 201901612/2

Tiranë ___/___/2020

Lënda: *Rekomandime për inspektimin e kryer në Komisariatin e Policisë Durrës.*

Drejtuar: **Z. Saimir Duro**
Shef i Komisariatit të Policisë

Durrës

Për dijëni: **Z. Lorenc Shehu**
Drejtor i Drejtorisë Vendore të Policisë

Durrës

Të nderuar zotërinj,

Avokati i Popullit, në rolin e Mekanizmit Kombëtar për parandalimin e torturës, trajtimit ose dënimit të egër, çnjerëzor ose poshtërues, në vijim Mekanizmi Kombëtar¹, bazuar në nenin 19/1 të ligjit nr. 8454, datë 04.02.1999, "Për Avokatin e Popullit", i ndryshuar, kreu një inspektim në Komisariatin e Policisë Durrës.

Inspektimi u krye në datën 12.06.2019, sipas një Plani Inspektimi të miratuar nga Avokati i Popullit. Në përbërje të grupit inspektues morën pjesë z. Alfred Koçobashi, z. Besnik Deda dhe z. Genci Tërpo, me detyrë Nd/Komisionerë pranë Mekanizmit Kombëtar për Parandalimin e Torturës.

Inspektimi kishte si qëllim verifikimin e respektimit të standardeve të përcaktuara në Ligjin Nr.108/2014, "Për Policinë e Shtetit", në "Rregullat dhe Procedurat Standarde për Trajtimin dhe Sigurimin e Personave të Arrestuar dhe Ndaluar në Njësitë Policore", miratuar me Urdhrin Nr.925, datë 18.07.2019 të Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit, "Për trajtimin dhe sigurimin e personave të arrestuar/ndaluar në ambientet e Policisë së Shtetit, evidentimi dhe zgjidhja e kërkesë/ankesave të tyre", dhe në "Rregullat teknike të shoqërimit në polici", miratuar me Urdhrin e Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit Nr.306, datë 31.03.2016, si dhe zbatimin e rekomandimeve të Avokatit të Popullit të bëra gjatë inspektimeve të mëparshme.

¹ Neni 74/1 i ligjit nr. 8328, datë 16.04.1998, "Për të drejtat dhe trajtimin e të dënuarve me burgim dhe të paraburgosurve", i ndryshuar.

Shënime paraprake

Në përputhje me metodologjinë e zhvillimit të inspektimit në institucionet ku mbahen e trajtohen shtetas të privuar nga liria, grupi i punës u takua me Shefin e Komisarariatit të Policisë Durrës z. Saimir Duro, i cili u vu në dijeni lidhur me qëllimin e inspektimit.

Shefi i Komisarariatit të Policisë **Durrës** dhe punonjësit e tjerë të këtij **Komisariati** me të cilët u kontaktua u treguan shumë bashkëpunues dhe transparentë gjatë komunikimit dhe inspektimit që zhvilloi grupi inspektues në këto ambiente.

Më tej, grupi inspektues vijoi inspektimin në ambientet e shoqërimit dhe të sigurisë, vizitoi zyrat e punonjësve të policisë, si dhe u njoh me dokumentacionin përkatës ku pasqyroheshin veprimet e kryera me personat e shoqëruar dhe të arrestuar apo ndaluar.

Nga informacioni i grumbulluar në vend gjatë kryerjes së inspektimit rezultoi se, gjendja faktike e ambientit të shoqërimit dhe të sigurisë ishte e njëjtë si në inspektimin e mëparshëm, krahasuar me standardet e parashikuara në aktet normative dhe dokumentat ndërkombëtare, për respektimin e të drejtave të personave të shoqëruar, arrestuar/ndaluar brënda këtyre ambienteve.

Sqarojmë se gjatë inspektimit pararendës të bërë gjatë vitit 2018 nga grupi i inspektimit nuk janë konstatuar problematika dhe për rrjedhojë nuk janë bërë rekomandime.

Në përfundim të inspektimit grupi inspektues konstatoi se, në Komisariatin e Policisë Durrës, kishte disa problematika lidhur me standardet dhe me kushtet materiale, si dhe me respektimin e të drejtave ligjore të personave të shoqëruar dhe të arrestuar/ndaluar.

Ambientet e shoqërimit dhe kushtet e tyre

Në Komisariatin e Policisë Durrës, ambienti i shoqërimit ishte i ndërtuar sipas parashikimeve të bëra në ligjin nr. 108/2014, “Për Policinë e Shtetit” dhe procedurës standarde “Rregullat teknike të shoqërimit në polici”, miratuar me Urdhrin e Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit nr.306, datë 31.03.2016.

Grupi i inspektimit konstatoi se, në ambientin e shoqërimit ndodheshin 4 (katër) dhoma shoqërimi, nga të cilat 2 (dy) dhoma për shoqërimin, mbajtjen dhe trajtimin e personave në mjediset e Komisarariatit të Policisë për personat e rritur, 1 (një) për femrat dhe 1 (një) për të miturit.

Ambienti i dhomave të shoqërimit ishte me sipërfaqe dhe hapësira të bollshme për qëndrimin dhe trajtimin e të shoqëruarve, duke krijuar kushte për trajtim dinjitoz dhe garantimin e të drejtave që iu njeh ligji këtyre personave.

Dhomat e shoqërimit kishin dritare të cilat lejonin ajrimin dhe ndriçimin natyral, si dhe kishin ndriçim nga rrjeti elektrik. Ato ishin të pajisura me stola, ndenjësë druri me skelete metalike të fiksuara në dysheme për qëndrimin ulur të shtetasve të shoqëruar. Në korridorin e ambientit të shoqërimit ndodhej tualeti i përbashkët me WC dhe lavaman në të cilin kishte ujë të rrjedhshëm në mënyrë të vazhdueshme dhe pa ndërprerje.

Në dhomat e shoqërimit, përveç asaj që përdorej për të miturit, ishin instaluar kamera për monitorimin e tyre për 24 orë.

Ndërkohë u konstatua se dhomat e shoqërimit, ndonëse ishin të pastra, kishin nevojë të lyheshin dhe mirëmbaheshin në mënyrë të vazhdueshme. Gjithashtu u konstatua se në dhomat e shoqërimit mungonin posterat me të drejtat e personave të shoqëruar në organet e Policisë së Shtetit.

Nga inspektimi rezultoi se, në këtë Komisarariat mungonte dhoma për marrjen në pyetje të personave të shoqëruar. Sipas informacionit të Shefit të Komisarariatit, pyetja e personave të shoqëruar kryhej në zyrat e punës të punonjësve të policisë të këtij Komisariatit, por ajo nuk monitorohej.

Mungesa e sistemit të monitorimit dhe e dhomës për marrjen në pyetje të personave të shoqëruar, mund të përbëjë shkak për përdorimin e mjeteve dhe metodave jo të përshtatshme për shoqërimin, mbajtjen dhe trajtimin e personave në mjediset e policisë, si dhe për respektimin dhe garantimin e të drejtave që ju njeh ligji këtyre personave.

Në kohën e kryerjes së inspektimit nuk kishte persona të shoqëruar dhe për rrjedhojë nuk u kryen intervista, lidhur me trajtimin që u bëhet personave nga ana e punonjësve të policisë.

Ambientet e sigurisë dhe kushtet e tyre

Në dhomat e sigurisë së Komisarariatit të Policisë Durrës dërgohen të gjithë personat që ndalohen apo arrestohen nga strukturat rajonale dhe komisarariatet në varësi të Drejtorisë Vendore të Policisë Durrës.

Në këtë Komisarariat kishte 8 (tetë) dhoma sigurie, nga të cilat 6 (gjashtë) për meshkuj madhorë, 1 (një) për femra dhe 1 (një) për të mitur. Këto dhoma janë të ndërtuara sipas kërkesave të Urdhrit të Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit nr.1102, datë 07.11.2017, për miratimin e procedurës standarde “Trajtimi dhe sigurimi i personave të arrestuar/ndaluar në ambientet e Policisë së Shtetit, evidentimi dhe zgjidhja e kërkesë/ankesave të tyre”. Në dhomë/paradhomë mundësohej ndriçim natyral dhe artificial i mjaftueshëm. Komunikimi i shpejtë me personelin e shërbimit në rast nevojë mundësohej në çdo dhome me zile. Në zyrën e përgjegjësit të dhomave në ambientet e sigurisë kishte aparat telefonik për t’u përdoruar nga punonjësit e shërbimit në rastet e tentativave apo ngjarjeve të rënda me të ndaluarit/arrestuarit, për të kërkuar ndihmë dhe ndërhyrje të shpejtë.

Këto ambiente ishin të pajisura me tualete brenda dhe orenditë e nevojshme për jetesë, si krevat, dyshekë dhe batanije, të cilët ishin vjetëruar dhe nuk kishte jastëkë dhe çarçafë. Dhomat e sigurisë kishin nevojë që të lyheshin dhe të mirëmbaheshin me qëllim për të siguruar kushte dinjitoze për personat që qëndrojnë në këtë ambient. Të ndaluarit/arrestuarit kishin akses për larje e pastrim të vazhdueshëm në paradhomë, ndërsa për larjen e trupit kishte ambient të posaçëm (dushe me ujë të ngrohtë), i cili ndodhej në korridor. Gjithashtu në ambientet e sigurisë kishte sistem ngrohjeje me kaldajë për dimër. Brenda ambienteve të sigurisë kishte edhe një dhomë për kryerjen e vizitave nga ndihmësmjeku, e cila ishte e pajisur me krevat, tavolinë dhe karrige, por mungonte rafti i

mbajtjes së medikamenteve gjithashtu dhe një frigorifer për mbajtjen e një pjese të medikamenteve të emergjencës, të cilat kërkojnë të mbahen në kushte frigoriferike.

Gjithashtu kishte edhe një dhomë për takimin e të ndaluarve/arrestuarve me avokatët dhe pyetjen e tyre nga oficerët e policisë gjyqësore. Kjo dhomë ishte e pajisur me tavolinë dhe karrige.

Hyrja kryesore e ambientit të sigurisë, korridori i tij dhe hyrjet në dhomat e sigurisë monitoroheshin me kamera për 24 orë.

Trajtimi i të ndaluarve/arrestuarve në ambientet e sigurisë

Në kohën e inspektimit, në ambientet e sigurisë nuk ndodhej asnjë person i ndaluar/arrestuar, në pritje të vlerësimit të masave të sigurisë nga gjykata.

Nga pyetja e punonjësve të policisë që shërbenin në këtë ambient grupi i monitorimit u informua se personat e ndaluar/arrestuar trajtoheshin në mënyrë korrekte prej tyre, si dhe gjatë kohës së marrjes në pyetje nga oficerët e policisë gjyqësore dhe qëndrimit në ambientin e sigurisë. Ata nuk trajtoheshin në mënyrë denigruese apo jo humane, si dhe ndaj tyre nuk ushtrohej dhune fizike e psikologjike. Të ndaluarit/arrestuarit trajtoheshin me ushqim tri herë në ditë. Ushqimi dhe gatimi i tij sigurohej nga Spitali Rajonal i Durrësit dhe shërbehej me catering.

Të ndaluarve/arrestuarve iu jepeshin produkte për ruajtjen e higjenës vetjake dhe të ambientit, si sapun, detergjente, letra higjenike dhe letra për fshirjen e duarve dhe të fytyrës.

Regjistri i personave të shoqëruar dhe të ndaluar/arrestuar, si dhe trajtimi i të shoqëruarve, ndaluarve/arrestuarve gjatë veprimeve që kryente policia

Gjatë inspektimit u konstatua se, në Komisaratin e Policisë Durrës, “Regjistri i evidentimit të të dhënave për personat e shoqëruar”, ishte i tipit “Model nr.1”, konform procedurave standarde “Rregullat teknike të shoqërimit në polici”, miratuar me Urdhrin nr. 306, dt. 31.03.2016 të Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit dhe ishte i sekretuar.

Të gjithë personat e shoqëruar në organin e policisë sipas dispozitave të ligjit nr.108/2014 “Për Policinë e Shtetit” regjistroheshin në këtë regjistër nga punonjësit e zyrës së informacionit. Nga kqyrja e këtij regjistri rezultoi se, koha e qëndrimit në gjendje shoqërimi të shtetasve ishte e ndryshme nga 1 deri në 10 orë në raste të veçanta. Rubrikat e regjistrit ishin plotësuar në mënyrë korrekte, me përgjegjësi dhe saktësi nga punonjësit e policisë².

Në këtë Komisariat kishte regjistër për personat e arrestuar/ndaluar, ku evidentoheshin të gjitha rastet e arrestimeve dhe ndalimeve të kryera nga punonjësit e këtij organi, i cili ishte i sekretuar. Nga këqyrja e këtij regjistri rezultoi se në rastet e arrestimeve dhe të ndalimeve të personave të shoqëruar, ora e arrestimit/ndalimit përputhej me orën e shoqërimit të tyre në organin e policisë.

Ndërkohë u konstatua se në këtë Komisariat kishte regjistër për evidentimin e kërkesë/ankesave të personave të shoqëruar, të arrestuar dhe të ndaluar, sikurse

² Kreu VII, Procedurat standarde “Rregullat teknike të shoqërimit në polici”.

parashikohet në nenin 115 të ligjit nr. 108/2014 “Për Policinë e Shtetit”, i ndryshuar, por nuk ishte evidentuar asnjë ankesë apo kërkesë.

Ambientet e intervistimit

Në Komisarlatin e Policisë Durrës oficerët e policisë gjyqësore i kryenin veprimet procedurale me shtetasit në zyrat e tyre të punës. Këto ambiente nuk ishin të monitoruara me kamera për vëzhgimin veprimeve procedurale të kryera nga oficerët e policisë gjyqësore.

Lidhur me këtë fakt, Avokati i Popullit në vijimësi i ka rekomanduar organeve të Policisë së Shtetit marrjen e masave për krijimin e zyrave të veçanta ku merren në pyetje shtetasit gjatë kryerjes së veprimeve procedurale nga oficerët e policisë gjyqësore dhe instalimin e sistemit të monitorimit me kamera në këto zyra, por sikurse u përshkrua edhe më sipër, ky rekomandim nuk është zbatuar ende në këtë Komisarlat.

Avokati i Popullit, duke iu referuar standardeve ndërkombëtare³, e konsideron procesin e monitorimit filmik një element parësor për mbrojtjen e të drejtave dhe lirive të njeriut, pasi ka efekt parandalues për kryerjen e veprave të dhunshme dhe të dënueshme, si nga ana e të shoqëruarve, ndaluarve e arrestuarve, ashtu dhe nga vetë punonjësit e Policisë së Shtetit.

Nga monitorimi që u bë në zyrat e punonjësve të policisë që ndodheshin në kohën e inspektimit në këtë Komisarlat, nuk u gjetën sende, prania e të cilave të ekspozonte dhunë tek personat me të cilët ata kryenin veprime procedurale.

Ndihma juridike dhe psikologjike

Nga pyetja e punonjësve të policisë rezultoi se në rastet kur të arrestuarit/ndaluarit madhorë të cilët nuk kishin mundësi financiare për të marrë avokat privat dhe kërkonin ndihmë juridike, atyre iu sigurohej mbrojtja me avokat.

Në rastet kur të arrestuarit/ndaluarit ishin të mitur, kryerja e veprimeve procedurale bëhej nga oficerët e policisë gjyqësore të seksionit për të miturit pranë Drejtorisë Vendore të Policisë Durrës dhe në praninë e detyrueshme të avokatit mbrojtës të caktuar kryesisht dhe të psikologut. Avokatët siguroheshin nga lista e avokatëve të dërguar nga organi i Prokurorisë Durrës, sipas dispozitave të Kodit të Procedurës Penale, e cila ishte e afishuar në ambiente të dukshme dhe të aksesueshme. Ndërsa psikologu sigurohej në bashkëpunim me Shkollat e Mesme të qytetit Durrës.

Gjatë inspektimit u konstatua se, në ambientin e sigurisë të këtij Komisarlati, ishin afishuar postera me të drejtat ligjore të personave të ndaluar/arrestuar në organin e policisë.

³ “Një sistem i monitorimit të vazhdueshëm i standardeve dhe procedurave të intervistave të policisë duhet vënë në zbatim, po ashtu; kjo kërkon një regjistrim të saktë të intervistave të personave në ambiente të policisë, të cilat, nëse është e mundur duhet të zhvillohen me pajisje regjistruese elektronike (audio dhe/video). Duhet të kërkohet që të regjistrohet në mënyrë sistematike koha kur ka filluar dhe mbaruar intervista, ndonjë kërkesë të bërë nga i ndaluarit gjatë intervistës, si dhe të personave të pranishëm gjatë çdo interviste.” CPT’ reports; Armenia: Visit 2010[par.18]

Ndërkohë u konstatua se në këtë Komisarariat zbatohet detyrimi ligjor i parashikuar në nenin 109/5 dhe 122/5 të ligjit Nr. 108/2014 “Për Policinë e Shtetit”, i ndryshuar, si dhe në kapitullin VII, pika a.3.4 të procedurave standarde për plotësimin dhe dhënien e procesverbalit të veprimeve të kryera me të shoqëruarit nga punonjësit e policisë që ishin ngarkuar me detyrën e kryerjes së verifikimit dhe trajtimin e çështjes përkatëse.

Sa më sipër, bazuar në pikën 3 të nenit 63 të Kushtetutës ku parashikohet se: “*Avokati i Popullit ka të drejtë të bëjë rekomandime dhe të propozojë masa kur vëren shkelje të të drejtave dhe lirive të njeriut nga administrata publike*” dhe në bazë të nenit 21/b të ligjit nr. 8454 dt.04.02.1999 “*Për Avokatin e Popullit*”, i ndryshuar, ku përcaktohet se: “*Avokati i Popullit paraqet rekomandime për vënien në vend të së drejtës së shkelur tek organi administrativ, që, sipas tij ka shkaktuar shkelje të të drejtave dhe lirive*”, me qëllim zgjidhjen e problemeve të konstatuara gjatë këtij inspektimi,

REKOMANDOJMË:

1. Marrjen e masave të menjëhershme për ndërtimin e dhomës për marrjen në pyetje të personave të shoqëruar dhe të dhomave të intervistimit të personave të arrestuar/ndaluar nga oficerët e policisë gjyqësore, si dhe instalimin e sistemit të monitorimit në këto dhoma.
2. Marrjen e masave të nevojshme për lyerjen e dhomave të shoqërimit dhe të sigurisë.
3. Marrjen e masave të menjëhershme për vendosjen në dhomat e shoqërimit të posterave me të drejtat e personave të shoqëruar në organet e policisë.
4. Marrjen e masave të nevojshme për zëvendësimin e dyshekëve, për larjen e batanijeve, si dhe pajisjen me çarçafë, jastëkë e kllëfa përkatës të dhomave të sigurisë.
5. Marrjen e masave të nevojshme për pajisjen e dhomës ku kryhen vizitat mjekësore me një raft për mbajtjen e medikamenteve, si dhe një frigorifer për mbajtjen e një pjese të medikamenteve të emergjencës, të cilat kërkojnë të mbahen në kushte frigoriferike, për oraret dhe procedurat.

Për qëndrimin që do të mbani dhe masat që do të merrni në zbatim të këtij rekomandimi, të vihemi në dijeni brenda afatit 30 ditor sipas nenit 22 të ligjit nr. 8454, datë 04.02.1999 “Për Avokatin e Popullit”, i ndryshuar.

Duke besuar në mirëkuptimin dhe bashkëpunimin tuaj.

KOMISIONERE

ERMONELA XHAFA